

SL2400 Barn- och ungdomslitteratur, IV (91 -120 hp)

Delkurs 4. Uppsats 15 hp

Institutionen för humaniora och samhällskunskap

Vårterminen 2010

”Bad boys” - företeelsen i fyra amerikanska och engelska romaner.

*The Story of a Bad Boy, The adventures of Tom
Sawyer, The adventures of Huckleberry Finn och
Just William*

Handledare

Mary Ingemansson

Författare

Jenny Bowman Lindell

The "Bad Boys" concept in four American and British novels.

The Story of a Bad Boy, The adventures of Tom Sawyer, The adventures of Huckleberry Finn and Just William.

Abstract

Romanerna som ligger till grund för uppsatsens analys är Thomas Bailey Aldrich *The story of a bad boy*, Mark Twains *Tom Sawyers* och *Huckleberry Finn* samt Richmal Cromptons *Just William*.

Syftet med uppsatsen är att undersöka de litterära gestalter som tar sig skepnad i företeelsen "bad boys" och de frågor som ställs i uppsatsen är: Hur och varför uppkom företeelsen "bad boys"? Hur växte genren "bad boys" fram? Vad karakteriserar "bad boys" företeelsen? Uppsatsens narratologiska utgångspunkter bygger bland annat på Mieke Bals teori om fabelns och de textanalytiska begrepp som Maria Nikolajeva redogör för: tid och plats, författarens och läsarens föreställning av författaren, samtid och tidsperspektiv. Uppsatsen tar även stöd i R.W. Connell, John Stephens och Kenneth B. Kidds teorier.

Uppsatsen visar att "bad boys"-genren har sitt ursprung under en period då bilden av mannen var under förändring och romaner för pojkar blev allt mer robusta. "Bad boys" – genren karakteriseras av driftiga pojkgestalter som delvis formar sin identitet i pojkängeten. "Bad-boys"- genren är även en konsekvens av de ändrade förhållandena för unga pojkar i USA. Dessa pojkar sågs ofta som små vandaler och det är dessa som återspeglas i "bad-boys" genren.

Ämnesord: Thomas Bailey Aldrich, *The Story of a Bad Boy*, Mark Twain, Samuel Langhorne Clemens, *The adventures of Tom Sawyer*, *Tom Sawyers äventyr*, *The adventures of Huckleberry Finn*, *Huckleberry Finns äventyr*, Richmal Crompton, *Just William*, Bad boys, genus, mansforskning, pojkboken, R.W. Connell, John Stephens, Kenneth B Kidd.

Innehållsförteckning

1.1 Bakgrund	6
1.2 Syfte och frågeställningar	7
1.3 Uppsatsens disposition	7
1.4 Avgränsning och urval	7
2. Tidigare forskning, metod och teori	8
2.1 Tidigare forskning	8
2.1.1 Individens och familjen.....	9
2.1.2 Flickboken och pojkboken.....	11
2.1.3 ”Bad Boys” romanerna och dess författare	12
2.2 Metod och teori	15
2.2.1 Narratologiska utgångspunkter	15
2.2.3 Pojkar och genusperspektivet.....	17
2.2.4 Kännetecken för ”bad boys” - genren.....	21
3. Analys	23
3.1 The Story of a Bad Boy	23
3.1.1 Pojkäventyret, pojkgestalten och ”bad boys”	23
3.1.2 De rådande omständigheterna.....	26
3.1.3 Inneslutning och uteslutning.....	27
3.2 The Adventures of Tom Sawyer	28
3.2.1 Pojkäventyret, pojkgestalten och ”bad boys”	28
3.2.2 De rådande omständigheterna.....	31
3.2.3 Inneslutning och uteslutning.....	33
3.3 The Adventures Huckleberry Finn	34
3.3.1 Pojkäventyret, pojkgestalten och ”bad boys”	34
3.3.2 De rådande omständigheterna.....	36
3.3.3 Inneslutning och uteslutning.....	37
3.4 Just William	38
3.4.1 Pojkäventyret, pojkgestalten och ”bad boys”	38

3.4.2 De rådande omständigheterna.....	39
3.4.3 Inneslutning och uteslutning.....	40
4. Diskussion och slutsats.....	42
5. Sammanfattning	44
Källförteckning.....	46

1. Inledning

1.1 Bakgrund

I de svenska barn- och ungdomsromanerna kan läsaren möta de litterära gestalter som kallas för rackarungar, tjuvpojkar eller busfrö. Lars Furuland, Mary Ørvig och Sonja Svensson nämner i *Ord och bilder för barn och ungdom. 3, Ungdomslitteraturen: historik, kommentarer, texturval* (1994) revy författaren Emil Norlanders *Anderssonskans Kalle* (1901) och tidningsmannen Erik Pallins *Pojkarna på Klasbo* som exempel på svenska tjuvpojkhistorier. Erik Zetterströms, pseudonymen Kar de Mumma, *Två år i varje klass, En elak skolgosses minnen* (1923) och uppföljaren *Sigge Nilsson och jag* (1926) kan också räknas till de svenska tjuvpojkhistorier som behållit sitt underhållningsvärde.¹ Jag kommer i föreliggande uppsats att skriva om de svenska rackarungarnas föregångare i den amerikanska och engelska ”bad-boys” - genren.

Mitt intresse för pojkboken och flickboken och dess historiska bakgrund grundar sig redan i tidigare nivåer i barn- och ungdomslitteraturkursen. I barn- och ungdomslitteratur IV som jag medverkar i har vi bland annat fördjupat oss i den engelska och den amerikanska barn- och ungdomslitteraturen och bland mycket annat har vi tillgodogjort oss kunskaper om ”bad-boys” - genren. Uppsatsen ger mig ytterligare möjligheter att fördjupa mig i ”bad-boys” - genren och därför har jag valt att viga min uppsats åt ämnet.

¹ Lars Furuland & Mary Ørvig, *Ord och bilder för barn och ungdom. 3, Ungdomslitteraturen: historik, kommentarer, texturval*, 1994, s186f.

1.2 Syfte och frågeställningar

Syftet med uppsatsen är att undersöka de litterära gestalter som tar skepnad i företeelsen ”bad boys”.

Uppsatsens frågeställningar lyder som följer:

Hur och varför uppkom företeelsen ”bad boys”?

Hur växte genren "bad boys" fram?

Vad karaktäriserar ”bad boys” - företeelsen?

1.3 Uppsatsens disposition

Uppsatsen påbörjas med kapitlet *Inledning*, där jag motiverar val av ämne. Syfte och frågeställningar, avgränsningar och urval finns även i uppsatsens första kapitel.

Därefter följer *Tidigare forskning, metod och teori*. I *Analysen* analyserar jag för uppsatsen valda romaner utifrån de teorier och metoder som jag redovisar i kapitlet *Tidigare forskning, metod och teori*.

Uppsatsen avslutas med *Diskussion och slutsats* samt *Sammanfattning*.

1.4 Avgränsning och urval

Inför uppsatsskrivandet valde jag bland olika romaner som kunde tänkas som möjligen vara intressanta för mitt syfte. Ett givet val har varit *The Story of a Bad Boy* (1870) av Thomas Bailey Aldrich då flera litteraturvetare och forskare pekar på att ”bad boys” - genren kan härledas till denna roman. Även Peter Hunt skriver om detta i *Children’s Literature. An Anthology 1801 – 1902* (2001). Hunt skriver också att ”bad boys” - genren är ett typiskt amerikanskt fenomen och som utvecklats vidare av ibland andra Mark Twain och Richmal Crompton.² Av den anledningen har jag valt Mark Twains *The Adventures of Tom Sawyer*

² Peter Hunt (red.), `Thomas Bailey Aldrich`, *Children's literature: an anthology 1801 -1902*, Blackwell Publisher, Oxford, 2001, s 221.

(1876) och *The Adventures of Huckleberry Finn* (1884) från USA, samt Richmal Cromptons *Just William* (1922) från England.

2. Tidigare forskning, metod och teori

Kapitlet börjar med avsnittet *Tidigare forskning* som belyser ”bad-boys” - genrens uppkomst och utveckling då jag anser att det är relevant att genren sätts i ett historiskt sammanhang.

I uppsatsens narratologiska utgångspunkter har jag valt de textanalytiska begrepp som Maria Nikolajeva redogör för i *Barnbokens byggklossar* (2004), samt Mieke Bals, *Narratology: Introduction to the Theory of Narrative* (1997).

Jag har i avsnittet *Pojkar och genusperspektivet* tagit ansats i synen på maskulinitet som framförs av R.W. Connell³, Maria Nikolajeva och John Stephens.

Utgångspunkten för vad som utmärker ”bad boys” - genren är de kännetecken som Kenneth B. Kidd redovisar i *Making American Boys: Boyology and the Feral Tale* (2004). Dessa redogör jag för i avsnittet *Kännetecken för ”bad boys” – genren* och jag visar även dessa i analysen.

2.1 Tidigare forskning

Barn- och ungdomslitteraturen har influerats och utvecklats under århundradena av bland annat religion, filosofer och pedagoger samt olika tidsperioders syn på etik och moral. Jag finner därför att det är väsentligt att inleda detta avsnitt med en kort historisk bakgrund.

I *Barnboken i samhället* (2009) skriver Lena Kåreland att John Locke, med *Some Thoughts Concerning Education* (1693), påverkade upplysningsfilosoferna och pedagogerna under 1700-talet. Locke ansåg att barn var som oskrivna blad och att det var de vuxnas uppgift att forma barnen till ansvarstagande individer. Jean-Jacques Rousseau var av den åsikten att barn var äkta och opåverkade av de negativa tendenser som fanns i samhället. Rousseau ansåg också att barnen var oskuldsfulla och närmst gudomliga. Kåreland skriver att Locke

³ Författarens anmärkning; R. W Connell finns även med namnet Raewyn Coonnell i källförteckningen.

och Rousseau kom att påverka synen på barn långt in på 1800-talet och att de både synsätten visar på skillnaden mellan de pedagoger som lägger tonvikten på regler och fasta normer i uppfostran och de som ser till barnets behov av att få utvecklas i frihet.⁴

Marika Andræ skriver i sin avhandling *Rött eller grönt? Flicka blir kvinna och pojke blir man i B. Wahlströms Ungdomsböcker 1914 – 1944* att Rousseau såg Daniel Defoes *The Life and Strange Surprizing Adventures of Robinson Crusoe of York, Mariner* (1719) som exemplarisk i utbildningssyfte. Romanen hade allt det en pojke behövde lära sig för att bli självständig och få nödvändiga kunskaper om naturen, samhället och yrken. Det uppfostringsideal som Rousseau lyfte fram i *Émile, ou de l'éducation* (1762) var exklusivt tänkt för pojkar. För flickor var synen på uppfostran en helt annan. Flickor skulle tvärtemot pojkarna inte uppfostras att bli självständiga individer utan lära sig att lyda sin make.⁵ Bilden, kraven och förväntningarna på barn har under århundradena förändrats. Barn har ansetts oförnuftiga, irrationella och föga värda de vuxnas uppmärksamhet. Vår historia handlar främst om stora manliga personligheter och hit har aldrig barn räknats, skriver Anne Banér i *Bilden av barnet* (1994).⁶ Ronny Ambjörnsson går ännu längre när han i *Mansmyter – James Bond, Don Juan, Tarzan och andra grabbar* (1999) menar att mannen länge varit osynlig i historien. Vad Ambjörnsson menar är att männen i historien är omskrivna för sina förehavande och inte som mannen som man.⁷

2.1.1 Individen och familjen

Villkoren för barn i England och Amerika var under 1800-talet mycket olika. Inte enbart på grund av det amerikanska inbördeskriget (1861 – 1865) utan även för de olika krav, förväntningar och förutsättningar barn hade beroende på om de växte upp i England eller i Amerika.

⁴ Lena Kåreland, *Barnboken i samhället*, 2009, s 18-19.

⁵ Marika Andræ, *Rött eller grönt? flicka blir kvinna och pojke blir man i B. Wahlströms ungdomsböcker 1914-1944*. 2001, s 157.

⁶ Anne Banér, *Bilden av barnet*, 1994, s 9.

⁷ Ronny Ambjörnsson, *Mansmyter - James Bond, Don Juan, Tarzan och andra grabbar*, 1999, s 7.

I *Behold the Child. American Children and Their Books 1621-1922*⁸ (1994) skriver Gillian Avery att pojkar i det viktorska England framförallt fick höra att de var obetydliga utan uppbackning från ett kollektiv. De brittiska författarna påminde pojkarna om att de ingick i något som var större än de själva. De amerikanska författarna var i motsatsförhållande till de brittiska. De påminde de amerikanska pojkarna om den enskilda individens betydelse; att alla som ville hade möjlighet att bli en Franklin eller Lincoln. Avery skriver att de amerikanska pojkboksförfattarna, till skillnad från de amerikanska flickboksförfattarna, inte var kända i England. Mark Twain är ett undantag. Båda länderna hade dock samma vision för sina pojkar att de skulle vara frimodiga och manliga. De engelska pojkarna var inte tvungna att växa upp i samma takt som pojkarna i Amerika. Då de unga pojkarna i England fortfarande var beroende av sina föräldrar kämpade de amerikanska pojkarna för sin framtid och de hjälpte till att försörja sin familj.⁹

Kidd menar att den besatthet som fanns kring familjebilden under 1800-talets Amerika blev en annan efter inbördeskriget. Familjerna var inte lika stora som tidigare och inte lika beroende av att barnen skulle arbeta för att de skulle klara sin försörjning. Förändringen gällde främst den medelklass som växt fram i framförallt den industrialiserade nordöstra delen. Konsekvensen blev att pojkar fick mer fritid och att de blev, som Kidd skriver, ”helplessly delinquent”. Pojkar från medelklassen blev under en kort period i sitt liv uppfattade som små och milda vandaler.¹⁰

⁸ Gillian Avery, *Behold the Child. American Children and Their Books 1621-1922*, 1994.

⁹ Gillian Avery, 1994, s 184, s 6.

¹⁰ Kenneth B Kidd, *Making American boys: Boyology and the Feral Tale*, University of Minnesota Press, Minneapolis, 2004, s 55f.

2.1.2 Flickboken och pojkboken

F. J Harvey Darton skriver i *Children's Books in England (1999)*¹¹ att Charlotte Mary Yonge (1823 – 1901) var en hängiven medlem i the Church of England. Vid sidan av sitt författarskap gjorde Yonge mycket för kyrkan och kyrkans arbete för kvinnor. Darton skriver:

She introduced a solid but sound romantic touch into tales like *The Heir of Redclyffe* (1853), and stories like *The Daisy Chain* (1856) intensified home interest until it became almost exciting.¹²

Yonge anses tillhöra den grupp författare som skrev flickböcker i genrens begynnelse. Även om, som Andræ skriver, ”flera av de litterära föregångarna var från början inte tänkta för flickor”¹³ Yonges romaner handlade om det kristna uppfostringsideal som var vedertaget för unga kvinnor under Yonges samtid. Andræ refererar ur Herdis Tofts *Pigen i historien – historien i pigebogen* (1980):

[...] Att öva självkontroll och att behärska drifterna var målet, vilket sågs som en frigörelse av kvinnans natur och ledde fram till hustru-, husmor- och moderskap.¹⁴

Avery skriver att Yonge ansåg att de böcker som flickor läste för att få tiden att gå var inget för pojkar. Yonge tyckte att pojkar behövde något mer spännande och något som utmanade dem. Om pojkar alls läste, påpekade Yonge. Hon föreslog istället äventyrsromaner som bejakade de manliga idealen och som gärna innehöll ond bråd död. Yonge hävdade samtidigt att om brittiska pojkar kunde undanhållas inslag av ond bråd död i litteraturen fanns det

¹¹ F.J Harvey Darton, *Children's Books in England*, 1999, s 288f.

¹² F.J Harvey Darton, 1999, s 289.

¹³ Marika Andræ, 2001, s 48.

¹⁴ Marika Andræ, 2001, s 48.

hopp för framtiden. Avery skriver att även de amerikanska pojkarna behövde något mer robust än den religiösa litteraturen från söndagsskolan.¹⁵

Pojkboken skulle ge sina läsare gudsfruktan och patriotiska känslor. I *Pli på pojkar: från Dumas till Kar de Mumma* (2008)¹⁶ skriver Conny Svensson att pojkböckerna var avsedda både för framtidens ledare och för de individer som skulle styras. Svensson menar att både individualism och äventyrlusta hyllas samtidigt som lydnad och respekt för överheten förkunnas. Detta blir ett dubbelt moralsystem, anser Svensson.

2.1.3 ”Bad Boys” romanerna och dess författare

Någon form av företagsamhet uttrycks av författarna till ”bad boys” - romanerna. Författarna tillhörde alla den grupp av män och kvinnor som uttryckte åsikter och tankar i den tidens Amerika. ”Bad boys” författarna var långt mer respektabla i det litterära etablissemangen än de humorister de tagit inspiration från, skriver Kidd.¹⁷ Den första generationens ”bad boys” författare hade gedigen förankring i den litterära traditionen från New England. Aldrich och William Dean Howells var båda involverade som redaktörer i publikationen *Atlantic Monthly*. Charles Dudley Warner skrev *The Gilded Age* (1873) tillsammans med Mark Twain. ”Bad boys” romaner publicerades ofta som följetonger i olika periodika. Förutom Aldrichs *The story of a Bad Boy* nämner Kidd några romaner som ingår i genrens kärna; Mark Twains *The Adventures of Tom Sawyer* och *The Adventures of Huckleberry Finn*, Warners *Being a Boy* (1877), Howells *A Boys Town* (1890).¹⁸

¹⁵ Gillian Avery, 1994, s 184.

¹⁶ Conny Svensson, *Pli på pojkar: från Dumas till Kar de Mumma*, 2008, s 8.

¹⁷ Kenneth B Kidd, 2004, s 52.

¹⁸ Kenneth B. Kidd, 2004, s 52.

Thomas Bailey Aldrich föddes den 11 november 1836 i Portsmouth, New Hampshire, går det att läsa på webbsidan *The Literature Network*.¹⁹ Aldrichs far var affärsman, Elias Taft Aldrich, och hans mor, Sarah Abba Bailey. Thomas Aldrich inspirerades i unga år av bland andra John Keats och Alfred, Lord Tennyson.²⁰

Med *The story of a Bad Boy* var Thomas Bailey Aldrich (1836 – 1907) den första att publicera inom ett nytt område, framhåller Avery. Utan tvekan var det först när Twain, sju år senare, publicerade *The Adventures of Tom Sawyer* som böckerna om ”Bad Boyhood” blev riktigt populära.²¹ Året innan *The story of a Bad Boy* publicerades i romanform fanns den som följetong i tidskriften *St Nicholas*.²²

Alex författarlexikon från Forflex²³ på webben skriver om Mark Twain. Mark Twain är pseudonym för Samuel Langhorne Clemens (1835 – 1910) och Twain blev under sitt liv en populär amerikansk kulturpersonlighet. Twain vårdade sin popularitet genom att hålla föredrag och läsa ur sina verk. Av Twains litterära gestalter är det *Tom Sawyer* och *Huckleberry Finn* som främst förknippas med honom.

Twain växte upp i staden Hannibal i delstaten Missouri och litteraturens klassiker var inte okända för honom. Redan i barndomen kom han i kontakt med Cervantes och Shakespeares texter. Twain levde tidvis ett kringflackande liv och arbetade bland annat som lots på floden Mississippi. Mississippi kom att få en stor betydelse i romanerna om Tom Sawyer och

¹⁹ The Literature Network, *Thomas Bailey Aldrich*.

<http://www.online-literature.com/thomas-bailey-aldrich/>, [Läst 2010-08-27]

²⁰ The Literature Network, *Thomas Bailey Aldrich*.

<http://www.online-literature.com/thomas-bailey-aldrich/>, [Läst 2010-08-27]

²¹ Gillian Avery, 1994, s 202.

²² Gillian Avery, 1994, s 199.

²³ Alex online, Mark Twain.

www.alex.se/alex, [Läst 2010-06-22]

Huckleberry Finn. Twain blev känd för sina sannfärdiga ståndpunkter och hans författarskap genomsyras av den muntliga, humoristiska berättelsen med dialektala inslag.²⁴

Alan Gribben menar i *Boy-Book Elements*²⁵ att karaktärerna Tom Bailey och Tom Sawyer är förknippade med varandra på grund av romanernas gemensamma tema. Romanerna blev snabbt populära då de handlade om idyllisk barndom i småstäder före inbördeskriget.²⁶

Richmal Crompton Lamburn (1890 – 1969) levde ett stillsamt liv präglad av sjukdom och fick på grund av det ge upp sitt arbete som lärare. Crompton kunde försörja sig på de inkomster som författarskapet gav och hade därför möjlighet att ägna sig helt åt litterär verksamhet.²⁷

Hunt skriver att Cromptons huvudperson William Brown gjorde först entré i en berättelse som publicerades i *Home Magazine*, ett magasin för vuxna, 1919. Crompton, som många andra författare, riktade sina berättelser till vuxna och dessa berättelser blev först senare betraktade som berättelser för barn. En anledning till detta är att barn generellt är litterära allätare och har alltid läst böcker som från början inte haft barn som målgrupp menar Hunt. Vuxnas osäkerhet om lämplighet har lett till att många böcker som ursprungligen skrevs för vuxna blivit betraktade som barnböcker.²⁸

Mellan åren 1922 och 1970 publicerade Crompton 38 berättelser om William Brown. Crompton skrev även romaner för vuxna och ett antal berättelser där flickor har huvudrollen

²⁴ Alex online, *Mark Twain*.

www.alex.se/alex, [Läst 2010-06-22]

²⁵ Allan Gribben "Boy-Book Elements" i Sattelmeyer, Robert & Crowley, J. Donald (red.), *One hundred years of Huckleberry Finn: the boy, his book, and American culture: centennial essays*, University of Missouri Press, Columbia, 1985.

²⁶ Allan Gribben, 1985.

²⁷ Alex online, *Richmal Crompton*.

www.alex.se/alex, [Läst 2010-06-22]

²⁸ Peter Hunt, 1995, s 217; s ix.

samt berättelser om den unge pojken Jimmy som ursprungligen publicerades i kvällstidningen *Star*.²⁹

Cromptons följetong om William fick enorm popularitet i England men blev aldrig någon framgång i Amerika, skriver Avery. Avery menade också att Williams popularitet till fullo härrör från den amerikanska ”bad boys” traditionen.³⁰

2.2 Metod och teori

2.2.1 Narratologiska utgångspunkter

Mieke Bal skriver om fabelns olika element; händelser, aktörer, tid och rum.

En fabel innehåller en rad logiska och kronologiska händelser och en händelse i fabeln måste medföra en förändring. Isolerade uppgifter som förekommer i en fabel kan inte ses som en händelse. Bal beskriver hur händelser är kopplade till varandra, hur de får en struktur eller bildar en kedja av händelser.³¹

Aktörerna har olika betydelse beroende på vilken innebörd de har för fabelns händelser. I fabeln kan alltså aktörerna rangordnas på olika sätt, vilket har betydelse för analysen av texten.³²

Tid i en berättelse kan svepa över några korta minuter eller utspelas över flera år.³³ Rum eller plats är där händelserna äger rum. Beroende på var aktören befinner sig kan de olika platserna i fabeln väcka olika känslor hos aktören. De olika platserna spelar även en roll för att förstärka händelserna i fabeln.³⁴

²⁹ Alex online, *Richmal Crompton* [2010-06-22].

³⁰ Gillian Avery, 1994, s 208.

³¹ Mieke Bal, 1997, s 187f.

³² Mieke Bal, 1997, s 195.

³³ Mieke Bal, 1997, s 102; s 208f.

³⁴ Mieke Bal, 1997, 216f.

I *Epikanalys. En introduktion* (1999) skriver Claes-Göran Holmberg och Anders Ohlsson om tid. Tid kan vara *den berättande tiden*. Holmberg & Olsson skriver att ett perspektiv på tid i en roman kan vara tiden mellan första och sista händelsen i romanens kronologiska skeenden.³⁵

Nikolajeva skriver så här:

När det gäller handlingens tid är det lämpligt att skilja mellan samtids-
skildringar, retrospektiva, historiska och futuristiska [...].

Alla dessa termer syftar på förhållandet mellan författarens samtid
och handlingens tid. En roman har en samtidsmiljö om den utspelar mer
eller mindre under samma tid som den är skriven [...].

Retrospektiva romaner handlar om den tid som börjar med författarens barndom och
därmed ligger inom ramarna för dennes erfarenheter.[...]

Historiska romaner handlar om det förflutna som utspelar sig bortom författarens egen
livstid.[...].

Det är alltså viktigt att komma ihåg att det är författarens samtid,
inte läsarens som avgör om en roman kan kallas samtidig, retrospektiv eller historisk.³⁶

När värderingar i romaners texter skall bedömas är det viktigt att ha i åtanke att romaner
som *The Adventures of Tom Sawyer* och Louisa May Alcotts *Little Women* (1868) av skrevs
som samtidsskildringar. Romanerna skildrar en nu svunnen tid och de värderingar som var
allmängiltiga då.³⁷ Det vill säga; det gäller att ta hänsyn till i vilken tid och i vilket
samhällsklimat boken skrevs.

Tid och plats är element av stor betydelse i en historia och Nikolajeva skriver att miljöns
betydelse beror främst på vad den tillför berättelsen. ”När miljön väl etablerats måste
författaren hålla sig till dess autenticitet”.³⁸ Hur en berättelses miljö konstrueras beror på

³⁵ Claes-Göran Holmberg & Anders Ohlsson, *Epikanalys: en introduktion*, 1999, s 94f.

³⁶ Maria Nikolajeva, 2004, s 73 - 74.

³⁷ Maria Nikolajeva, 2004, s 74.

³⁸ Maria Nikolajeva, 2004, s 71.

romanens genretillhörighet. Pojkböcker utspelas som regel ute i det fria och miljöerna i flickböcker kretsar oftast nära hemmet och runt familjen.³⁹

Nikolajeva skriver om vikten att skilja på den faktiska författaren och läsarens eventuella idé om en författare. Det är även av vikt att skilja på det motsatta: Den reelle läsaren och författarens bild av en läsare. Det går dock inte att bortse från ett samband mellan den implicite författaren och den verkliga författaren då romanen kan vara självbiografiskt anlagd. Exempel på detta är författare som C. S. Lewis vars romaner genomsyrades av Lewis religiösa ståndpunkter. Louisa M. Alcotts romaner är ytterligare exempel.⁴⁰

2.2.3 Pojkar och genusperspektivet

I *Om Genus* (2002) tar R.W. Connell upp en rad kvinnliga och manliga kännetecken. Connell skriver att kvinnor förmodas vara lättpåverkade, känsllosamma, intuitiva och pratsamma. Männerna ska vara aggressiva, envisa, tystlåtna, rationella och analytiska. Denna bild om hur män och kvinnor förväntas vara har följt oss sedan 1800-talet.⁴¹

Connell redogör för forskning av Eleanor Maccoby och Carol Nagy Jacklin som de presenterar i boken *The Psychology of Sex Differences* (1975). De visar att:

Enligt de bevis de anförde är det *inte* sant att flickor är mer sociala än pojkar, att flickor är mer lättpåverkade än pojkar, att flickor har sämre självförtroende, att flickor är bättre på att lära sig saker utantill medan pojkar är bättre på avancerad kognitiva processer, att pojkar är mer analyserande, att flickor präglas mer av arv och pojkar mer av miljö, [...]
[...] Alla dessa åsikter visade sig vara myter.[...]⁴²

³⁹ Maria Nikolajeva, 2004 s 71; s 75.

⁴⁰ Maria Nikolajeva, 2004, s 146-147.

⁴¹ Raewyn Connell, 2003, s 62.

⁴² Raewyn. Connell, 2003, s 59 - 60.

Connell menar att det finns flera olika typer av könsroller och att de multipla mönster som finns för vad som anses manligt och kvinnligt kommer från till exempel de klasskillnader som finns i samhället samt att de kan vara folkslagsspecifika.⁴³

När pojkar och flickor ska hitta sin plats i livet i det genuspräglade samhället brukar de oftast inte anamma ett genus specifikt beteende anser Connell. Vidare menar Connell att det är viktigare att barn lär sig hur relationer fungerar genom att interagera i dem.⁴⁴

Conny Svensson skriver att i *The Image of Man* (1996) menar George L. Mosses att mansidealet som levt kvar sedan 1800-talet är en uppsättning stereotyper. Den aristokratiska normen ersattes av den borgerliga. Besinning, fysisk aktivitet i sport, rättfärdighet och patriotism var föredömet för den idealiske mannen. Svensson skriver också att det krävs en motbild för att den mönstergilla mansgestalten ska kunna definieras. Denna motbild är ofta grupper som då stod utanför etablissemangen som till exempel luffare, brottslingar och homosexuella. ”I pojkböckerna spelas motsvarande roll ofta av indianer och andra »vildar«”.⁴⁵

I *Maskuliniteter* anser R.W. Connell att män i dagens västerländska samhälle drar fördelar och får en viss utdelning av patriarkatet. Fördelarna kan vara rent ekonomiska men i första hand är det anseende, respekt och rätten att bestämma.⁴⁶ Connell skriver att maskuliniteter alltid är under förändring beroende på tid och plats.⁴⁷ Connell talar om fyra typer av maskuliniteter inom den västerländska genusordningen. De fyra typerna är hegemoni, underordnande, delaktighet och marginalisering.⁴⁸

Maria Nikolajeva skriver att feministiska åsikter och tankar har genomsyrat genusforskningen och varit fokuserade på att visa upp den stereotypiska flickan eller

⁴³ Raewyn. Connell, 2003, s 104.

⁴⁴ Raewyn Connell, 2003, s 108.

⁴⁵ Conny Svensson, 2008, s 14.

⁴⁶ R.W Connell, *Maskuliniteter*, 1999, s 110.

⁴⁷ R.W Connell, 1999, s 183.

⁴⁸ R.W Connell, 1999, s 100f.

kvinnan i barnlitteraturen. Genusforskningen har allt mer börjat belysa pojkar och maskulinitet och den vanliga stereotypiska bilden litteraturen förmedlat av dessa.⁴⁹ Nikolajeva redogör för några typiska feminina och maskulina kännetecken som litterära gestalter ofta visar upp. Pojkar beskrivs ofta som till exempel: starka, våldsamma, aggressiva, tävlingsinriktade, självständiga, aktiva, analyserande och rationella. Flickor däremot beskrivs till exempel som: vackra, lydiga, omsorgsfulla, sårbara, beroende, passiva. Jo March i *Little Women*, Anne Shirley i *Anne of Green Gables* av L.M. Montgomery (1908) och Hermione Granger i sviten om Harry Potter (1997-2007) av J.K. Rowling lyfts fram som exempel som enligt Nikolajeva bryter mot det som är stereotypiskt för kvinnliga gestalter.⁵⁰

En kvinnlig kritiker har påpekat att i litteraturen växer pojkar medan flickor krymper. Om vi tillämpar ovanstående schema på Anne skulle hon stämma med de flesta manliga dragen i början av romanen och de flesta kvinnliga i slutet. Det innebär att istället för att visa personens utveckling mot styrka och oberoende, som skulle vara fallet med en manlig huvudperson, visar romanen hur kvinnan i det patriarkala, mansdominerande samhället tvingades anpassa sig efter den rådande kvinnliga stereotypen.⁵¹

Tiden förändrar vår syn på vad som är kvinnligt och manligt. Jo March visar på ett beteende som inte är typiskt för Alcotts samtid, medan det inte är främmande för oss idag om Hermione Granger uppträder på ett liknande sätt.⁵²

Förväntningarna på pojkar och flickor ser olika ut beroende på hur samhället ser ut. Det är ingen slump, skriver Nikolajeva, att huvudpersonen i *The Adventures of Tom Sawyer* är en pojke då det enligt den tidens sed inte hade varit trovärdigt att en flicka gick till en kyrkogård mitt i natten eller rymde hemifrån för att uppleva äventyr på en öde ö. Jo March

⁴⁹ Maria Nikolajeva, 2004, s 132f.

⁵⁰ Maria Nikolajeva, 2004, s 130ff.

⁵¹ Maria Nikolajeva, 2004, s 130.

⁵² Maria Nikolajeva, 2004, s 132.

hade inte upplevts lika radikal om hon hade varit pojke. De båda romanerna hade inte upplevts realistiska, utifrån deras samtids syn.⁵³

John Stephens skriver i *Ways of being male: Representing Masculinities in Children's Literature and Film* (2002) att det går att tala om en vid syn på maskulinitet och i litteratur för främst pojkar i åldern 9 -14 år delas dessa in i "Old Age Boy", "New Age Boy" och "Mommy's Boy".⁵⁴ Det som gör en huvudperson till en "New Age Boy" är att han inom ramen för berättelsen fått en självkänedom hans kamrater ännu inte uppnått.

Huvudpersonens självkänedom leder till att han tar ansvar för sitt eget liv och tar ett socialt ansvar. Stephens citerar David Buchbinder, *Masculinities and identities* (1994):

The rise of the New Age Man has... blurred older, more traditional distinctions between what is considered manly or masculine in what is therefore unmanly, unmasculine. This variety of man is supposedly gentler and less aggressive than Old Age Man, more in harmony with the earth and with nature, less convinced of the authority and rightness of traditional male logic, and more amenable to alternative ways of thinking. He attempts to get in touch with feelings, and is willing to make himself vulnerable, emotionally, to others. Such a man is very different, obviously, from the aggressive, self-contained, independent man whom our culture tends traditionally to associate with the idea of masculinity.⁵⁵

"Old Age Boy" är pojkgestalten som kan vara aggressiv men även en pojkgestalt som anses vara ouppfostrad och opålitlig. "Old Age Boy" är ofta i fysiskt väldigt bra kondition.

"Mommy's boy" är den omhuldade och den något bortskämda pojkgestalten som i en något överdriven utsträckning är formad av främst modern. "Mommy's boy" beskrivs som omanlig. Pojkgestalten som Stephens talar om som "New Age Boy" står i motsats till "Old

⁵³ Maria Nikolajeva, 2004, s 131f.

⁵⁴ John Stephens (ed), "A Page Just Wanting to be Written On, Masculinity Schemata and the Dynamics of Subject Agency in Junior Fiction", in *Ways of being male: representing masculinities in children's literature and film*, 2002, s 38.

⁵⁵ John Stephens, 2002, s 44.

Age Boy” och ”New Age Boy” och exemplifieras ofta som någon som står vid sidan om och inte riktigt tillhör gemenskapen. ”New Age Boy” saknar fysisk styrka och fysiskt mod men visar inte sällan på civilkurage.⁵⁶

I artikeln *Tom Sawyer’s Masculinity* poängterar Glenn Hendler att “The boy’s identity is thus completed when he becomes a part of a gang”. Hendler redogör för Anthony Comstocks teori som säger att pojkängarna ger ”bad boys” hjälten en möjlighet att introduceras i den manliga världen och gör det möjligt för de unga pojkarna att forma sin identitet utan inblandning av vuxna.⁵⁷

2.2.4 Kännetecken för ”bad boys” - genren

Kidd talar om några typiska tecken som han anser identifierar ”bad-boys” - genren. Kidd menar att fadern ofta är frånvarande eller spelar en mindre roll i romanens handling.⁵⁸

Romanerna innehåller ett visst mått av författarnas självupplevda erfarenheter och författarna förklarar de unga pojkarnas avstånd från flickor och ”flickiga aktiviteter”.⁵⁹

The Bad Boy genre defined itself against advice writing and domestic fiction. On the one hand, the Bad Boy author energetically insists that he is opposed to didacticism and domesticity; Uncle Benny has no place in his program. The closest we get to a boy worker within the story is the narrative voice itself, often autobiographical but rarely didactic in the traditional sense. Rather than grant men sentimental influence, the Bad Boy author declares boyhood’s independence from all things feminine, including advice writing. His story of the Bad Boy is often also his own life story, the story

⁵⁶ John Stephens, 2002, s 44.

⁵⁷ Glenn Hendler, “Tom Sawyer’s Masculinity”, *Arizona Quarterly*, Volume 49 Number 4, 1993, s 43.

⁵⁸ Kenneth B Kidd, *Making American boys: Boyology and the Feral Tale*, University of Minnesota Press, Minneapolis, 2004, s 53.

⁵⁹ Kenneth B Kidd, 2004, s 52.

of his own evolution from gentle boy-savagery into both manhood and literary vocation.⁶⁰

Kidd skriver också att en ingrediens i ”bad-boys” - genren är ”the town fight”. Kidd menar att ”the town fight” går ut på att stridande pojkgäng möts för att praktisera krig genom lek. Pojkgängens strider återspeglar inbördeskriget i USA.⁶¹ Det är även av vikt att vara medveten om att ”the bad boys” är pojkar som har råd att vara lite odygdiga. De är privilegierade pojkar som har fritid, går i skolan och de har en social status. Det handlar om pojkar från medelklassen med en säker framtid. Kidd understryker att just det här är något som kritiker länge lyft fram.⁶²

Pojkgestalterna i ”bad-boys” - genren hade även ett stort mått av framgång menar Avery. Avery refererar till George Pecks *Peck's Bad Boy and his Pa* (1883):

‘Of course all boys are not full of tricks, but the best of them are. That is, those who are the readiest to play innocent jokes, and who are continually looking for chances to make Rome burn, are the most apt to turn out to be first-class business men’⁶³

Hendler menar att något som är typiskt för ”bad-boys” – genren är den något självcentrerade huvudpersonen som gillar att stå i centrum och skapar scener utifrån detta.⁶⁴

⁶⁰ Kenneth B Kidd, 2004, s 52.

⁶¹ Kenneth B Kidd, 2004, s 57.

⁶² Kenneth B Kidd, 2004, s 54ff.

⁶³ Gillian Avery, 1994, s 197.

⁶⁴ Glenn Hendler, 1993, s 36.

3. Analys

I analysen kommer jag att belysa valda delar ur romanerna som jag anser är av betydelse för uppsatsens syfte. Till grund för analysen, förutom mina valda romaner, använder jag mig av de teorier som jag redogör för i kapitlet *Tidigare forskning, metod och teori*. I analysen använder jag mig av termerna inneslutning och uteslutning för att förtydliga pojkgestalternas olika roller som ”bad boys” och deras tillhörighet i bland annat deras pojkgäng.

Benämningarna inneslutning och uteslutning var något som växte fram under arbetet med analysen av *The Adventures of Huckleberry Finn* då jag skulle belysa vad som karaktäriserar Huckleberry Finns som en ”bad boy”. Jag började aktivt se hur tillhörigheten såg ut för de andra pojkgestalterna i de andra romanerna och det kom att visa sig att gestalternas olika roller och önskan om tillhörighet ser olika ut. *Inneslutning och uteslutning* fungerar även som avsnittsrubriker i analysen av romanerna.

3.1 *The Story of a Bad Boy*

Jag inleder analysen med *The Story of a Bad Boy* eftersom den kronologiskt publicerades först och för att det var Aldrich som banade vägen för ”bad boys” företeelsen.

3.1.1 Pojkäventyret, pojkgestalten och ”bad boys”

När *The story of a Bad Boy* inleds vänder sig berättaren direkt till läsaren med följande rader

This is the story of a bad boy. Well, not such a very bad, but a pretty bad boy; and I ought to know, for I am or rather was that boy myself.⁶⁵

Här får läsaren genast klart för sig att romanen kan placeras inom ”bad-boys” - genren och som Kidd skriver är ”bad-boys” - genren ofta skrivna med ett mått av självbiografiska inslag⁶⁶. Aldrich hävdar själv att han är romanens berättare och det är något som läsaren även leds att tro när Aldrich med raderna i citatet motiverar sin titel:

⁶⁵ Thomas Bailey: Aldrich, *The story of a Bad Boy*, 2006 [1870], s 3.

⁶⁶ Kenneth B Kidd, 2004, s 52.

I call my story the story of a bad boy, partly
to distinguish myself from those faultless young gentlemen who generally figure
in narratives of this kind, and partly because I really was not a cherub.⁶⁷

Romanen återberättas i jagform och Aldrich är medveten om sin läsare och vänder sig flera gånger till denna.

With this delightful picture of Northern civilization in my eye, the reader will
easily understand my terror at the bare thought of being transported to
Rivermouth to school, [...]⁶⁸

Romanen utspelar sig över minst tre år, med början i Tom Baileys flytt från New Orleans till Rivermouth i New England. Tom Bailey berättar att det var i Rivermouth han gick från att vara en pojke till en man och en rad händelser var orsak till Toms mognad.

Daily contact with boys who had not been brought up as gently as I worked
an immediate, and, in some respects, a beneficial change in my character. I had
the nonsense taken out of me, as the saying is - some of the nonsense, at least. I
became more manly and self-reliant. I discovered that the world was not created
exclusively on my account.⁶⁹

Thomas Bailey Aldrich som författare skiljs från gestalten Tom Bailey med motiveringen att händelserna återberättas tjugo år efter de ägt rum. Detta visar att Aldrich fick möjlighet att göra sin självbiografiskt anlagda roman mer fiktiv och därmed blir Tom Bailey en fiktivgestalt snarare än ett sanningsenligt porträtt av författaren själv. Kidd skriver däremot att i ”bad-boys” - genren är pojkgestalten ofta en tunn förklädd bild av författarens unga jag.⁷⁰

⁶⁷ Thomas Bailey Aldrich, 2006 [1870], s 3.

⁶⁸ Thomas Bailey Aldrich, 2006 [1870], s 5.

⁶⁹ Thomas Bailey Aldrich, 2006 [1870], s 23.

⁷⁰ Kenneth B Kidd, 2004, s 53.

I avsnittet *Narratologiska utgångspunkter* visar jag på vad Bal skrivit om aktörernas olika betydelser beroende på vad de tillför fabelns händelser. Slavpojken Sam har ingen framträdande roll i romanen men tillför något till händelserna genom att Tom Bailey visar sitt missnöje genom ett utfall mot Sam. Tom använde ofta Sam som slagträ.

[...] when my father proposed to take me North to be educated, I had my own peculiar views on the subject. I instantly kicked over the little Negro boy who happened to be standing next to me at the moment [...]⁷¹

[...] As for kicking little Sam - I always did that, more or less gently, when anything went wrong with me.⁷²

Händelsen är en reaktion på det beslut som fattats att skicka Tom Bailey från New Orleans till Rivermouth i New England.

De aktörer som kommer att ha störst betydelse för Tom Bailey och handlingen är de pojkar som Tom Bailey lär känna i Temple Grammar School.

Ett typiskt inslag i ”bad boys” romanerna, enligt Kidd, är ”the town fight”. I *The story of a Bad Boy* tar förekomsten av ”the town fight” sin skepnad när Rivermouths två rivaliserande pojkgäng strider om snöfortet på Slatter’s Hill:

Slatter’s Hill or No-man’s land, as it was generally called, was a rise of ground covering, perhaps, an acre and a quarter, situated on an imaginary line, marking the boundary between the two districts.⁷³

Till en början är striden regelrätt och gängens befälhavare har satt upp ett antal regler som ska följas: Inga stenar i de snöbollar som används som ammunition, snöbollarna fick heller inte ha ett yttre lager med is. Eftersom snöfortet redan hade tagits i besittning av the North-Enders, det gäng som Tom Bailey tillhörde, gällde särskilda regler för ett angrepp mot fortet.

⁷¹ Tom Bailey Aldrich, 2006 [1870], s 4.

⁷² Tom Bailey Aldrich, 2006 [1870], s 5.

⁷³ Tom Bailey Aldrich, 2006 [1870], s 54.

As it was impossible for the North-Enders to occupy the fort permanently, it was stipulated that the South-Enders should assault it only on Wednesday and Saturday afternoons between the hours of two and six. For them to take possession of the place at any other time was not to constitute a capture, but on the contrary was to be considered a dishonorable and cowardly act.⁷⁴

Allt eftersom vintern gick blev striderna allt mer aggressiva och det var inte längre bara en lek. Flera av gängens medlemmar hade blivit skadade och när gängens båda ”generaler” fick hålla krigsråd på sjukhuset var ordern till deltagarna att dra sig tillbaka.

Pojkarna hade visserligen redan förlorat snöfortet till de vuxna, då en polis patrullerade vid området regelbundet resten av vintern. Men förlusten blev en vinst när händelsen vid Slatter’s Hill blev omtalad under en lång tid efter den faktiska händelsen.

3.1.2 De rådande omständigheterna

Under åren som Tom Bailey är under sin farfaders beskydd i Rivermouth är Toms föräldrar mer eller mindre frånvarande. Det är i Rivermouth som pojkäventyret äger rum.

Tom Bailey tillhör den privilegierade medelklassen som Kidd menar är en ingrediens i ”bad boys” romanerna. Pojkgestalterna går i skolan och de har fritid.⁷⁵

För Tom Bailey förändras tillvaron när han oväntat får besked om att hans far gått bort och lämnat familjen mer eller mindre utan förmögenhet.

The Captain wished to carry out his son’s intention and send me to college, for which I was nearly fitted; but our means did not admit of this. The Captain too, could ill afford to bear the expense, for his losses by the failure of the New Orleans business had been very heavy. Yet he insisted on the plan, not seeing clearly what to other disposal to make of me.⁷⁶

Konsekvenserna för Tom Bailey blir att han efter viss fundering ger upp sin dröm om att gå på Harvard och i stället tar tjänst hos sin morbror i dennes ”counting-house”.

⁷⁴ Tom Bailey Aldrich, 2006 [1870], s 55.

⁷⁵ Kenneth B Kidd, 2004, s 54ff.

⁷⁶ Tom Bailey Aldrich, 2006 [1870], s 104.

Kidd menar att ”bad boys” författarna undviker att skriva om förälskelse och företeelser som rör flickor. Men förälskelsen drabbar mer eller mindre Tom Bailey.

I resolved, as a matter of duty, to fall in love with somebody, and I didn't care in the least who it was. In much the same mood as Don Quixote selected the Dulcinea del Toboso for his lady-love, I singled out one of Miss Dorothy's incomparable young ladies for mine.

I debated a long while whether I should not select two, but at last settled down on one – a pale little girl with blue eyes, named Alice. I shall not make a long story of this, for Alice made short work of me. She was secretly in love with Pepper Whitcomb. This occasioned a temporary coolness between Pepper and myself.⁷⁷

Även om Tom Bailey efter en tid bestämmer sig för att inte befatta sig med unga kvinnor drabbas han ganska snart av en djup men obesvarad förälskelse. Förälskelsen och unga kvinnor är dock inget Tom Bailey uppehåller sig vid särskilt länge och han går ganska snart vidare med sitt vanliga liv tillsammans med pojkarna i pojkången.

3.1.3 Inneslutning och uteslutning

Tom Bailey är till en början bekymrad över sin nya roll bland pojkarna i Temple Grammar School men finner sig ganska snart tillrätta i pojkången.

My first day at the Temple Grammar School was on the whole satisfactory. I had made several warm friends and only two permanent enemies – Conway and his echo, Seth Rodgers; for these two always went together like a deranged stomach and a headache.⁷⁸

Tom blir medlem i ett hemligt sällskap:

[...] It was about this time that I became a member of the Rivermouth Centipedes, a secret society composed of twelve of the Temple Grammar School boys. This was an honour to which I had long

⁷⁷ Tom Bailey Aldrich, 2006 [1870], s 86.

⁷⁸ Tom Bailey Aldrich, 2006 [1870], s 23.

aspired, but, being a new boy, I was not admitted to the fraternity until my character had fully developed itself.⁷⁹

[...] Several of our pranks won us such a reputation among the townsfolk, that we were credited with having a finger in whatever went amiss in the place.⁸⁰

Rivermouth Centipedes var beryktade på orten då deras påhitt ofta gav stor uppmärksamhet och de likställdes av invånarna i Rivermouth med ungdomsbrottslingar.

I Tom Baileys fall innebär inneslutning och uteslutning främst två saker. Tillhörigheten i en grupp samt tillhörigheten i den nya familjekonstellationen där Toms farfader tar rollen som auktoritet.

3.2 *The Adventures of Tom Sawyer*

3.2.1 Pojkäventyret, pojkgestalten och ”bad boys”

Tom Sawyers upptåg är av varierande grad och han bryter konstant, både medvetet och omedvetet, mot de regler som gäller. Ganska harmlöst går han till sängs utan att be sin aftonbön.

[...] Not long after, as Tom, all undressed for bed, was surveying his drenched garmens by the light of a tallow dip, Sid woke up; but if he had any dim idea of making any “references to allusions,” he thought better of it and held his peace, for there was danger in Tom’s eye.

Tom turned in without the added vexation of prayers, and Sid mad mental note of the omission..⁸¹

⁷⁹ Tom Bailey Aldrich, 2006 [1870], s 39-40.

⁸⁰ Tom Bailey Aldrich, 2006 [1870], s 41.

⁸¹ Mark Twain, *Adventures of Tom Sawyer*, 2007 [1876], s 30.

Toms ständiga motpol är halvbrodern Sid. I relation till Sid spelar det ingen roll vad som händer för alla utgår från att det är Toms upptåg. Sid är även den som inte låter sig luras av Tom och han köper inte hans inställsamhet och fagra tal.

[...] “Aunt, you don’t whack Sid when he takes it.”

“Well, Sid don’t torment a body the way you do. You’d be always into that sugar if I warn’t watching you,” [...] ⁸²

[...] “Hold on, now, what’ er you belting *me* for? – Sid broke it!”

Aunt Polly paused, perplexed, and Tom looked for healing pity. But when she got her tongue again, she only said:

“Umf! Well, you didn’t get lick amiss, I reckon. You been enough.” ⁸³

Sid är ingen framträdande aktör men han blir viktig, som jag skrev ovan, när han verkar som Toms kontrast.

När Tom, tillsammans med Huckleberry Finn, är i svårigheter då de bevittnat ett mord, blir de skrämda av en herrelös hund.

Tom utbrister:

“Dad fetch it! This comes of playing hookey and doing everything a feller’s told *not* to do. I might a been good, like Sid, if I’d a tried – but no, I wouldn’t, of course. But if I get off this time, I lay I’ll just *waller* in Sunday-schools! And Tom began to snuffle a little.” ⁸⁴

Tom Sawyer drivs av äventyret och är inspirerad av de äventyr han tagit del av i de romaner han läst. Leken ska vara lika spännande som i boken. Som i den traditionella pojkboken,

⁸² Mark Twain, 2007 [1876], s 28.

⁸³ Mark Twain, 2007 [1876], s 28.

⁸⁴ Mark Twain, 2007 [1876], s 80.

som Nikolajeva skriver, utspelar sig händelserna utomhus.⁸⁵ Berättelsen om Robin Hood är källa till mycket lek:

[...] “Fall! all! Why don’t you fall?”
“I shan’t! Why don’t yoy fall yourself? You’re getting the worst of it.”
“Why that ain’t anything, *I* can’t fall; that ain’t the way it is in the book. The book says ‘Then with one back-handed stroke he slew poor Guy of Guisborne.’ You’re to turn around and let me hit you in the back.”⁸⁶

Drömmen om äventyret går även till överdrift när Tom Sawyer tillsammans med Huckleberry Finn och Joe leker sjörövare. Mississippi och miljön runtomkring floden är en tacksam plats för ett äventyr men blir även ett olycksbådande orosmoment för vuxna.

“Boys. I know who’s drowned – it’s us!”
They felt like heroes in an instant. Here was a gorgeous triumph; they were missed; they were mourned; hearts were breaking on their account; tears were being shed; accusing memories of unkindnesses to these poor lost lads were rising up, and unavailing regrets and remores were being indulged; and best of all, the departed were talk of the whole town, and the envy of all the boys, as far as this dazzling notoriety was concerned. This was fine. It was worth while to be a pirate, after all.⁸⁷

Tom Sawyer kan inte liknas vid någon av de tre indelningar som John Stephens skriver om, ”Old Age Boy”, New Age Boy och ”Mommy’s Boy”.⁸⁸ Tom Sawyer är närmst en

⁸⁵ Maria Nikolajeva, 2004, s 74.

⁸⁶ Mark Twain, 2007 [1876], s 68.

⁸⁷ Mark Twain, 2007 [1876], s 104.

⁸⁸ John Stephens, 2002, s 44.

kombination av alla tre. Däremot visar han upp de stereotypiska kännetecken som litterära pojkgestalterna besitter enligt Nikolajeva.⁸⁹ I förhållande till Tom Bailey går Tom Sawyer inte från pojke till man under romanens händelseförlopp. Tom Sawyer vet, i förhållande till Huckleberry Finn, vilka normer som gäller i samhället.

3.2.2 De rådande omständigheterna

Tom Sawyer är som alla pojkar i St. Petersburg strängt förbjuden att umgås med Huckleberry Finn och av den anledningen spenderar Tom Sawyer så mycket tid han kan tillsammans med Huckleberry Finn. Tom Sawyer och de andra pojkarna i staden avundades Huckleberry Finns ställning som utstött ifrån samhället.

[...] Shortly Tom came upon the juvenile pariah of the village, Huckleberry Finn, son of the town drunkard. Huckleberry was cordially hated and dreaded by all the mothers of the town, because he was idle, lawless, and vulgar and bad – and because all their children admired him so, and delighted in his forbidden society and wished they had dared to be like him.⁹⁰

Mötet med Huckleberry Finn leder till sen ankomst i skolan för Tom. Som straff får Tom, förutom smisk, sitta hos flickorna och magistern säger att han ska se det som en varning. Tom, som ingalunda är dum, har redan räknat ut att han ska få sitta där och har med flit talat sanning om varför han är sen.

Tom was about to take refuge in a lie when he saw two long tails of yellow hair hanging down a back that he recognized by the electric sympathy of love. [...]
[...] “I STOPPED TO TALK WITH HUCKEBERRY FINN!”
The master’s pulse stood still, and he stared helplessly. The

⁸⁹ Maria Nikolajeva, 2004, s 130 ff.

⁹⁰ Mark Twain, 2007 [1876], s 50.

buzz of study ceased. The pupils wondered if this fool-hardy boy had lost his mind [...]⁹¹

[...] The titter and rippled around the room appeared to abash the boy, but in reality that result was caused rather more by his worshipful awe of his unknown idol and the dread pleasure that lay in his good fortune.⁹²

Toms moster Polly har förvandlat Toms lediga lördag till straffarbete. Tom försöker med gott mod och stor påhittighet byta bort uppgiften till slaven Jim utan att lyckas. Tom lyckas i stället manipulera pojken Ben Harpers till att tro att måla plank är det roligaste han vet. Slutligen lyckas Tom byta sin syssla mot ett äpple.

“Say, Tom let *me* whitewash a little.” [...]

[...] “Ben, I’d like to, honest injun; but Aunt Polly – well Jim wanted to do it, but she wouldn’t let him; Sid wanted to do it and she wouldn’t let Sid. Now don’t you see how I’m fixed? [...]⁹³

[...] Tom gave up the brush with reluctance in his face but alacrity in his heart. And while the late steamer “Big Missouri” worked and sweated in the sun, the retired artist sat on a barrel in the shade close by, dangled his legs, munched his apple, and planned the slaughter of more innocents. There was no lack of material: boys happened along every little while; they came to jeer, but remained to whitewash.⁹⁴

Den företagsamhet som Kidd anser att alla ”Bad Boys” författare ger uttryck för anser jag att Twain fört över till Tom Sawyer. För att få det han vill ha och slippa undan tilldelade sysslor

⁹¹ Mark Twain, 2007 [1876], s 54.

⁹² Mark Twain, 2007 [1876], s 55.

⁹³ Mark Twain, 2007 [1876], s 22.

⁹⁴ Mark Twain, 2007 [1876], s 23.

visar Tom Sawyer ett stort mått av företagsamhet. Tom Sawyer uppvisar även andra egenskaper som är typiska för gestalter i pojkboken.

3.2.3 Inneslutning och uteslutning

Tom Sawyer vet vad han vill och ställer även krav på de medlemmar som är med i hans rövarband och i hans upptåg. Huckleberry Finn får vid mer än ett tillfälle känna på Toms tillsynes skarpa attityd.

Huckleberry Finn har rymt från änkan Douglas och Tom hittar honom bakom det övergivna slakteriet.

[...] Blame it all! just as we'd
got guns, and a cave, and all just fixed to rob, here this dern
foolishness has got to come up and spile it all!"

Tom saw his opportunity -
"Lookyhere, Huck, being rich ain't going to keep me back
from turning robber."

"No! Oh, good-licks, are you in real dead-wood earnest,
Tom?"

"Just as dead earnest as I'm a sitting here. But Huck, we can't
let you into the gang if you ain't respectable, you know."

Huck's joy was quenched.
"Can't you let me in Tom? Didn't you let me go for a pirate?"

"Yes, but that's different. A robber is more, high-toned than
what a pirate is – as a general thing. In most countries they're
awful hight up nobility – dukes and such".⁹⁵

Efter det samtalet återvände Huckleberry Finn till änkan Douglas motiverad av Tom Sawyer.

För Tom Sawyer är det vikten av att vara omtyckt som går före att tillhöra ett gäng anser jag. Tom Sawyer kan när som helst få med sig nya pojkar till ett nytt pojkgäng om de gamla inte längre skulle intressera honom.

⁹⁵ Mark Twain, 2007 [1876], s 223

Det besvärar honom mer att inte få uppmärksamhet och eftersom han är uppfinningsrik och teatralisk lyckas han alltid få strålkastarljuset på sig.

3.3 *The Adventures Huckleberry Finn*

3.3.1 Pojkäventyret, pojkgestalten och ”bad boys”

Huckleberry Finn svarar för den motbild, tillsammans med bland andra sin far och slaven Jim, som Svensson och Connell redogör för. Huckleberry Finn har levt utanför samhället, tillsammans med sin alkoholiserade far, och känner inte till de oskrivna regler som finns. Huckleberry Finns okunnighet kring gängse normer och hans vidskeplighet ställer till det för honom vid flertalet tillfällen.

One morning I happened to turn the salt-cellar
at breakfast. I reached for some of it as quick as I could to throw
over my left shoulder and keep off the bad luck, but Miss
Watson was ahead of me, and crossed me off. She says,
‘Take your hands away , Huckleberry – what a mess you are
always making.’⁹⁶

Svensson och Connell beskriver mansbilder som det västerländska samhället producerat. Svensson nämner bland annat att det krävs en motbild för att den mönstergilla mansgestalten ska kunna definieras. Ofta är det grupper som står utanför samhället som svarar för denna motbild.

Svensson skriver ”I pojkböckerna spelas motsvarande roll ofta av indianer och andra »vildar«”.⁹⁷

Fadern som aktör i Huckleberry Finns liv spelar en ganska stor roll även om fadern inte är tillgänglig som närvarande förälder.

⁹⁶ Mark Twain, *Adventures of Huckleberry Finn*. 2003 [1884], s 65.

⁹⁷ Conny Svensson, 2008, s 14.

Pap he hadn't been seen for more than a year and that was comfortable for me; I didn't want to see him no more. He used to always whale me when he was sober and could get his hands on me; though I used to take to the woods most of the time when he was around.⁹⁸

Jag anser att grunden till Huckleberry Finns rykte som en stadens busunge ligger till grund i faderns uppförande. Fadern har vid mer än ett tillfälle visat sitt våldsamma beteende öppet inför invånarna i St. Petersburg.

Tom Sawyer är någon som Huckleberry Finn ser upp till. Vid flera tillfällen mäter han sina egna insatser med vad Tom Sawyer skulle ha gjort i samma situation.

När Huckleberry Finn varit i sin fars våld under en tid bestämmer han sig för att rymma. Planen inleds med att Huckleberry Finn iscensätter sin egen död:

[...] I took the axe and smashed in the door – I beat it and hacked it considerable, a-doing it. I fetched the pig in and took him back nearly to the table and hacked into his throat with the axe, and laid him down the ground to bleed [...]
[...] - and I started it from the pig and dragged it into the door and through the woods down to the river and dumped it in, and down it sunk, out of sight. You could easy see that something had been dragged over the ground. I did wish Tom Sawyer was there, I knowed he would take an interest in this kind of business, and throw in fancy touches. Nobody could spread himself like Tom Sawyer in such a thing as that.⁹⁹

Huckleberry Finn påverkas mycket av omständigheterna runt honom och en del av de upptåg han deltar i är iscensatt av främst Tom Sawyer. Det handlar även om överlevnad för Huckleberry Finn.

⁹⁸ Mark Twain, 2003 [1884], s 61.

⁹⁹ Mark Twain, 2003 [1884], s 85.

3.3.2 De rådande omständigheterna

Där Tom Sawyers äventyr tar slut fortsätter berättelsen om Huckleberry Finn. Det är Huckleberry Finn själv som berättar:

You don't know about me, without you have read a book by the name of *The Adventures of Tom Sawyer*, but that ain't no matter. That book was made by Mr Mark Twain, and he told the truth, mainly. There was things which he stretched, but mainly he told the truth. That is nothing. I never seen anybody but lied, one time or another, without it was Aunt Polly or the widow, or maybe Mary. Aunt Polly – Tom's Aunt Polly, she is – and Mary, and the Widow Douglas, is all told about in that book – which is mostly a true book; with some stretchers, as I said before.¹⁰⁰

Föräldrarollen är något änkan Douglas tar på sig när hon tar sig an Huckleberry Finn med motiveringen: ” and allowed she would sivilize me.”¹⁰¹ Att Huckleberry Finn har rykte om sig att vara en busunge förtäljer historien när Huckleberry Finn är på rymmen. Utklädd till flicka tar han sig tillbaka till St. Petersburg för att tar reda på hur det står till:

[...] and all about pap and what a hard lot he was, and what a hard lot I was, [...]¹⁰²

Huckleberry Finn har till en början svårt att anpassa sig till det liv välvilliga personer i hans omgivning vill att han ska fogas in i:

I used
to slide out and sleep in the woods, sometimes, and so that was

¹⁰⁰ Mark Twain, 2003 [1884], s 49.

¹⁰¹ Mark Twain, 2003 [1884], s 49.

¹⁰² Mark Twain, 2003 [1884], s 111.

a rest to me. I liked the old ways best, but I was getting so I liked the new ones too, a little bit.¹⁰³

De kedjor av händelser som äger rum i *Huckleberry Finn* är inte alla gånger iscensatta av honom själv utan blir konsekvenser av rådande situation. Händelsekedjor, som enligt Bal, är kopplade till varandra.¹⁰⁴

3.3.3 Inneslutning och uteslutning

Huckleberry Finn har förvisso gått några månader i skolan men någon social status äger han inte och hans framtid ser jag som oviss. När Huckleberry finn tillsammans med Tom Sawyer och några andra pojkar bildar ett gäng är hans plats i gänget inte självklar. Reglerna för gängets medlemmar är tydliga. Om någon avslöjar gängets hemligheter måste pojken i fråga försaka något av betydelse. En familjemedlem, till personen som avslöjade hemligheter, skulle mista sitt liv tyckte pojkarna.

[...]Then Ben Rogers says:
'Here's Huck Finn, he ain't got no family – what you going to do 'bout him?' [...]¹⁰⁵

En sorgsen Huckleberry inser att hans chanser att bli utesluten ur gänget är stora:

They talked it over, and they was going to rule me out, because they said every boy must have a family or somebody to kill, or else it wouldn't be fair and square for the others. Well, nobody could think of anything to do - everybody was stumped, and set still. I was most ready to cry; but all at once I thought of a way, and so I offered them Miss Watson – they could kill her.[...] ¹⁰⁶

¹⁰³ Mark Twain, 2003 [1884], s 65.

¹⁰⁴ Mieke Bal, 1997, s 187f.

¹⁰⁵ Mark Twain, Mark Twain, 2003 [1884], s 56.

¹⁰⁶ Mark Twain, Mark Twain, 2003 [1884], s 56 – 57.

För Huckleberry Finn är det inte självklart att vara en del av det samhälle som han levt vid sidan av under så lång tid. Färgad av sina erfarenheter upplever han en del ritualer som besvärande och är ofta kritisk till de normer och regler som gäller.

3.4 Just William

Av de fyra romangestalterna som jag har analyserat är Richmal Cromptons William inte bara yngst utan även ett barn av en annan tid. Dessutom är William, till skillnad från Tom Bailey, Tom Sawyer och Huckleberry Finn, ett barn i England.

3.4.1 Pojkäventyret, pojkgestalten och ”bad boys”

Just William bygger på fristående händelser om Williams eskapader och berättelsen är uppdelad i elva kapitel som inte hänger ihop med varandra händelsemässigt. En stor förutsättning för händelsernas kedjereaktion är de aktörer som är av vikt i *Just William*. William är yngst i en familj med tre barn och Williams syskon är flera år äldre än vad han är.

Det är främst familjen som utsätts för Williams upptåg, vilka ofta är en konsekvens av att han är uttråkad.

William är fortfarande tillräckligt ung för att se en lek i allt och han tillhör den skara pojkar som har fritid efter skolan.

Liksom Tom Bailey och Tom Sawyer inspireras William av de fiktiva gestalter han känner till. I Williams fall inspireras han av de filmer han ser på biografen, men också av de berättelser han läser i böcker:

[...]He compared himself bitterly with
the hero of the storybook and decided not to waste
another moment of his life in uncongenial surroundings.

He made a firm determination to run away as soon as he was released from school.¹⁰⁷

Orsaken till Williams beslut att rymma har sin grund i att han känner sig orättvist behandlad, då han fått kvarsittning av sin lärare. Väl värt att notera är att William väntar med att avvika först efter det att han får gå hem från skolan.

William ingår i ett hemligt pojkgäng som kallas *the Outlaws* och pojkarna gör allt för att hålla gänget hemligt, eftersom det är deras enda skydd.

I pojkgruppen är det leken som styr men det är även av vikt att upprätthålla sin status i gruppen. Bland *the Outlaws* är det äldsta pojken Henry som är Williams rival om ledarskapet i gruppen.

3.4.2 De rådande omständigheterna

Det förekommer några få återblickar i berättelsens tid som tyder på att historien löper över minst 1½ månad. ”Aunt Emily had come down a month ago for a week’s visit and had not yet referred to the due date of her departure.”¹⁰⁸

William är inte sen med att dra fördel av faster Emilys vistelse. William och *the Outlaws* är i ständigt behov av pengar för att utföra de aktiviteter de önskar.

För att samla ihop ”five shillings” till en pil och båge planerar de att ha en utställning. *The Outlaws* skulle locka alla de barn som var på väg till söndagsskolan eftersom de med stor sannolikhet hade pengar med sig till kollekten.

Höjdpunkten på utställningen visar sig vara en sovande faster Emily:

[...] At first she thought that the cluster of small boys around her was a dream, especially as they turned and fled precipitately at once. Then she sat up and her eyes fell upon the table by

¹⁰⁷ Richmal Crompton, *Just William*, 2009 [1922], s 55 – 56.

¹⁰⁸ Richmal Crompton, 2009 [1922], s 96.

her bed, the notices, and finally upon the petrified horror-stricken showman. [...] ¹⁰⁹

Efter denna händelse reser faster Emily hem. Istället för att få ett straff av sin far blir han i hemlighet belönad av honom för sitt upptåg. Williams far gav honom en tvåkrona.

3.4.3 Inneslutning och uteslutning

William blir ofta utesluten från bjudningar och tillställningar, eftersom familjemedlemmarna ofta tycker att han är i vägen och de är obekväma med tanke på vad William kan ställa till med. Vid ett tillfälle när Williams äldre bror Robert ska bjuda hem en flicka som han är förtjust i ser brodern helst att William håller sig borta. Modern övertygar brodern, som inte är allt för säker, att William ska delta i bjudningen. ¹¹⁰

Eftersom William är värtalig och charmig får han, till Roberts förtret, all uppmärksamhet av flickan Robert bjudit hem. Konsekvensen av detta blir att William inte blir medbjuden när de äldre syskonen ska på en utflykt. William får inte ens veta något. Givetvis känner William sig något kränkt av syskonens beteende, men snabbt hittar han en ny spännande lek att ägna sig åt. ¹¹¹

Williams mor tar honom ideligen i försvar och slätar över hans upptåg vid flertalet tillfällen. William är ett exempel på den pojkgestalt som Stephens identifierar som ”Mommy’s boy”. ¹¹² William är fortfarande pojke och har långt kvar innan han blir man. Som Kidd skriver är ett kännetecken för ”bad boys” att fadern ofta är frånvarande eller spelar en

¹⁰⁹ Richmal Crompton, 2009 [1922], s 114 – 115.

¹¹⁰ Richmal Crompton, 2009 [1922], s 27.

¹¹¹ Richmal Crompton, 2009 [1922], s 42 - 43.

¹¹² John Stephens, 2002, s 44.

mindre roll.¹¹³ I Williams fall är fadern närvarande men lägger allt uppfostringsansvar på modern.

¹¹³ Kenneth B Kidd, s 53.

4. Diskussion och slutsats

Utgångspunkten för uppsatsen har varit att undersöka de litterära gestalter som tar skepnad i företeelsen ”bad boys”. För min analys valde jag framförallt Thomas Bailey Aldrich *The story of a Bad Boy* då romanen betraktas som banbrytande för ”bad-boys” - genren. ”Bad-boys” - genren har utvecklats och varit dominerad av framför allt Mark Twain och av den anledningen valde jag Twains romaner *The Adventures of Tom Sawyer* och *The Adventures of Huckleberry Finn*. I England var det Richmal Crompton som förde genren vidare med romanerna om William. Av Cromptons böcker om William har jag valt *Just William*. De frågor jag ställt till texten är följande: Vad karaktäriserar ”bad boys” företeelsen? Hur och varför uppkom företeelsen ”bad boys”?, Hur växte genren "bad boys" fram?

Att översätta ”bad boys” bokstavligt från engelska till svenska gör de litterära gestalterna ingen rätt då det inte innebär att vara en dålig pojke om man är en ”bad boy”. Avery skriver att pojkgestalten i ”bad-boys” - genren har ett stort mått av framgång¹¹⁴ och det går i enlighet med det Kidd skriver om den företagsamhet som ”bad boys” författarna ger uttryck för.¹¹⁵ Även om Kidd syftar på författarnas mått av företagsamhet visar deras gestalter även tecken på detta. Tom Sawyer är ett lysande exempel på en gestalt som lyckas få som han vill med både framgång och företagsamhet.

Kidd skriver att ”The bad boys” är pojkar från medelklassen som har en social status och en säker framtid och det stämmer på Tom Bailey, Tom Sawyer och William Brown. De tre tillhör den privilegierade medelklassen som har råd att vara odygdig. Huckleberry Finn däremot kommer inte från samma förhållande och redan i *The Adventures of Tom Sawyer* talas det om Huckleberry Finn som stadens paria och tar inte del av samhället och de regler som bör följas. Detta är något som bland annat änkan Douglas vill råda bot på. Under romanernas händelseförlopp förändras tillvaron drastiskt för Huckleberry Finn och Tom Bailey. Både Huckleberry Finn och Tom Bailey förlorar sina fäder. Även om de på olika sätt

¹¹⁴ Gillian Avery, 1994, s 197.

¹¹⁵ Kenneth B Kidd, 2004, s 52.

inte varit närvarande i pojkarnas liv påverkas Huckleberry och Tom av deras bortgång. Huckleberry Finns som närmst varit rädd för sin far, ser ut att få en något lättare tillvaro utan sin plågoande. Tom Baileys tillvaro blir något svårare, då det inte längre är självklart att han kan utbilda sig på universitetet.

Vad som är framträdande i de fyra romanerna är pojkarnas önskan om tillhörighet. Det är önskan om en plats i pojkängan. Huckleberry Finn, som har svårt för att anpassa sig till ett inordnat liv där han måste följa regler, kan till och med överväga att ge upp sin frihet för en plats i Toms rövarband och Tom Bailey ser till att bli medlem i Rivermouth Centipedes. Till skillnad från Tom Bailey och Huckleberry Finn ser jag ingen tydlig önskan från Tom Sawyer att ingå i ett pojkgäng. Det är Tom Sawyer som är ledaren och pojkängan som han är med i är hans och det är han som bestämmer vad som gäller. William Brown ingår i pojkängan *The Outlaws*, men det framkommer inget resonemang kring Williams önskan om tillhörighet här.

De kännetecken som Kidd anser är typiska för ”bad-boys” - genren förekommer inte till fullo i romanerna jag analyserat. ”The town fight” utifrån Kidds beskrivning förekommer endast i *The Story of a Bad Boy*. En möjlig tolkning av kännetecknet som utmärker ”the town fight” kan vara att konflikten inte enbart handlar om en sammandrabbning pojkängan emellan. Det kan även handla om en konflikt inom pojkängan. Eller en konflikt mellan romanernas protagonist och en eller flera av övriga gestalter i handlingen. För att få en heltäckande gestaltning ”bad-boys” genrens kännetecken borde ett större antal romaner borde ha analyserats i uppsatsen.

Tom Bailey, Tom Sawyer och Huckleberry Finn är tillsammans långt mer fria än William Brown. William Brown känns yngst och han är yngst; han är i större utsträckning beroende av sina föräldrar än någon av de andra. Frihet och att vara fri har en annan innebörd för Huckleberry Finn eftersom han aldrig haft fritid som någon av de övriga karaktärerna. Allt eftersom Huckleberry Finn allt mer inordnats i rådande normer i samhället blir det av vikt för honom att värna om sitt tidigare liv, en möjlighet att spendera natten utomhus och rå om sig själv.

Huckleberry Finn är den av de fyra gestalterna som inte till fullo kan kännas igen som en ”bad-boy”. Förvisso pekas han ut som paria av stadens invånare men han är ingalunda lika

påhittig som Tom Bailey, Tom Sawyer och William Brown. Han är inte den av pojkarna som vill stå i centrum och bli hyllad för sina upptåg. Huckleberry Finn står snarare utanför och tittar in och försöker i detta finna sin plats i ett samhälle, som han till fullo inte vill vara delaktig i.

Uppsatsen visar att "bad-boys" - genren har sitt ursprung under en period då bilden av mannen var under förändring och romaner för pojkar blev allt mer robusta. "Bad-boys" - genren karaktäriseras av driftiga pojkgestalter som delvis formar sin identitet i pojkängeten.

I kapitel 2 *Tidigare forskning, metod och teori* har jag gett en bakgrundsbild till bland annat hur "bad-boys" - genren växte fram i USA och till att börja med publicerades berättelserna som följetonger i olika tidskrifter. "Bad-boys" - genren är även en konsekvens av de ändrade förhållandena för unga pojkar i USA. När den amerikanska medelklassen, efter inbördeskriget, började växa sig allt starkare och barnen i dessa familjer inte längre behövde hjälpa till med försörjningen genererade detta mer fritid för framförallt pojkar. Dessa pojkar sågs ofta som små vandaler och det är dessa som återspeglas i genren.

En intressant vidareutveckling av ämnet hade varit att undersöka närmre hur de olika pojkängeten i "bad boys" romanerna likställs med deras samtida ungdomsbrottslighet och i en sådan undersökning studerat fler romaner i "bad-boys" - genren, än vad jag gjort i den här uppsatsen. Jag tycker även att det skulle vara intressant att se hur dagens barn- och ungdomslitteratur har påverkats av "bad boys" företeelsen eller om företeelsen enbart är ett barn av sin tid.

5. Sammanfattning

Syftet med uppsatsen är att undersöka de litterära gestalter som tar skepnad i företeelsen "bad boys". Romanerna som ligger till grund för analysen är Thomas Bailey Aldrich *The story of a bad boy*, Mark Twains *Tom Sawyer* och *Huckleberry Finn* samt Richmal Cromptons *Just William*. Uppsatsens frågeställningar är: Vad karaktäriserar "bad boys" företeelsen?

Hur och varför uppkom företeelsen "bad boys"?, Hur växte genren "bad boys" fram?

Uppsatsens narratologiska utgångspunkter bygger på Mieke Bals teori om fabelns olika element: händelser, aktörer, tid och rum; de textanalytiska begrepp som Maria Nikolajeva redogör för: tid och plats, författarens och läsarens föreställning av författaren, samtid och tidsperspektiv; samt Claes-Göran Holmberg och Anders Ohlssons perspektiv på tid i en roman.

Jag tar även stöd i Connells kännetecken för kvinnlighet och manlighet, olika typer av könsroller och typer av maskulinitet. Jag visar även på det Maria Nikolajeva skriver om den stereotypiska bild som barn- och ungdomslitteraturen ofta visar upp.

I analysen belyser jag även John Stephens indelning: "Old Age Boy", "New Age Boy" och "Mommy's Boy".

Kenneth B. Kidd visar på typiska tecken för "bad-boys" - genren, som jag i analysen har belyst med exempel från romanerna.

Analysen har jag delat upp efter de olika romanerna och varje kapitel har jag delat in i avsnitten *Pojkäventyret*, *pojkgestalten och "bad boys"*, *Inneslutning och uteslutning* och *De rådande omständigheterna*. Med detta ville jag belysa vad som är typiskt för "bad boys" - genren utifrån Kidds igenkänningstecken. Jag ville även lyfta fram betydelsen av att tillhöra ett pojkgäng, som visat sig vara viktigt för pojkgestalterna.

Framför allt är detta viktigt för Tom Bailey och Huckleberry Finn. Jag ville även visa på den företagsamhet som Tom Sawyer och även William Brown visar i sina upptåg.

Källförteckning

Aldrich, Thomas Bailey, *The story of a bad boy*, The Echo Library, Teddington, 2006.

Ambjörnsson, Ronny, *Mansmyter: James Bond, Don Juan, Tarzan och andra grabbar*, omarb. utg., Ordfront, Stockholm, 1999.

Andræ, Marika, *Rött eller grönt? Flicka blir kvinna och pojke blir man i B. Wahlströms ungdomsböcker 1914-1944*, B. Wahlström, Diss. Uppsala : Univ., 2001, Stockholm, 2001.

Avery, Child. *Behold the Child. American Children and their Books 1621 – 1922*. 1994.

Bal, Mieke, *Narratology: introduction to the theory of narrative*, 2. ed., Univ. of Toronto Press, Toronto, 1997.

Banér, Anne, *Bilden av barnet: från antiken till 1900*, Bergh, Stockholm, 1994.

Buchbinder, David, *Masculinities and identities*, Melbourne University Press, Carlton, Vic., 1994.

Comstock, Anthony, *Traps for the young*, 1883, New York, Funk and Wagnalls, 1884.

Connell, R. W, *Maskuliniteter*, Daidalos, Göteborg, 1999.

Connell, Raewyn, *Om genus*, Daidalos, Göteborg, 2003.

Crompton, Richmal, *Just William*, AWE/Geber, Stockholm, 1981.

Darton, Harvey F. J, *Children's Books in England*, 3 ed., Oak Knoll Press, New Castle, 1999.

Gribben, Allan 'Boy-Book Elements' i Sattelmeyer, Robert & Crowley, J. Donald (red.), *One hundred years of Huckleberry Finn: the boy, his book, and American culture: centennial essays*, University of Missouri Press, Columbia, 1985.

Furuland, Lars & Ørvig, Mary, *Ord och bilder för barn och ungdom. 3, Ungdomslitteraturen: historik, kommentarer, texturval*, Rabén & Sjögren, Stockholm, 1994.

- Hendler, Glenn, "Tom Sawyer's Masculinity", *Arizona Quarterly*, Volume 49 Number 4, 1993.
- Holmberg, Claes-Göran & Ohlsson, Anders, *Epikanalys: en introduktion*, Studentlitteratur, Lund, 1999.
- Hunt, Peter & Butts, Dennis (red.), *Children's literature: an illustrated history*, Oxford Univ. Press, Oxford, 1995.
- Hunt, Peter (red.), *Children's literature: an anthology 1801 -1902*, Blackwell Publisher, Oxford, 2001.
- Kidd, Kenneth B., *Making American boys: Boyology and the Feral Tale*, University of Minnesota Press, Minneapolis, 2004.
- Kåreland, Lena, *Barnboken i samhället*, 1. uppl., Studentlitteratur, Lund, 2009.
- Locke, John, *Some thoughts concerning education*, printed for A. and J. Churchill, at the Black Swan in Paternoster-row, London, 1693.
- Mosse, George L., *The image of man: the creation of modern masculinity*, Oxford Univ. Press, New York, 1996.
- Maccoby, Eleanor E. & Jacklin, Carol Nagy, *The psychology of sex differences*. Stanford Univ. Press, Stanford, 1978.
- Nikolajeva, Maria, *Barnbokens byggklossar*, 2., [rev. och utök.] uppl., Studentlitteratur, Lund, 2004.
- Rousseau, Jean-Jacques, *Émile ou de l'éducation*, A Amsterdam: Chez Jean Néaulme, 1762.
- Stephens, John (ed.), *Ways of being male: representing masculinities in children's literature and film*, Routledge, New York, 2002.
- Sattelmeyer, Robert & Crowley, J. Donald (red.), *One hundred years of Huckleberry Finn: the boy, his book, and American culture: centennial essays*, University of Missouri Press, Columbia, 1985.

Svensson, Conny, *Pli på pojkar: från Dumas till Kar de Mumma*, Atlantis, Stockholm, 2008.

Toft, Herdis, *Pigen i historien: historien i pigebogen*, 1. udg., Kongerslev, 1980.

Twain, Mark, *The Adventures of Huckleberry Finn*, Penguin Books, London, 2003[1884].

Twain, Mark, *The Adventures of Tom Sawyer*, Penguin Books, London, 2007[1876].

|

Övrig nämnd litteratur

Alcott, Louisa May, *Little Woman*, 1868.

Defoe, Daniel, *The life, and strange surprizing adventures of Robinson, of York, mariner: who lived eight and twenty years all alone in an un-inhabited island on the coast of America, near the mouth of the great river of Oroonoque; ... Written by himself*, printed for W. Taylor, London, 1719.

Howells, William Dean, *A Boy's Town*, Harper and Brothers, New York, 1890.

Montgomery, Lucy Maud, *Anne of Green Gables*, Boston, 1908.

Norlander, Emil, *Anderssonskans Kalle: pojkestreck och käringskvaller, uppsnappade*, Gullberg & Hallberg, Stockholm, 1901.

Pallin, Erik, *Pojkarna på Klasro: en berättelse om sjörövarliv, båtkrig och äventyr på landstället*, Åhlén och Åkerlund, Stockholm, 1922.

Rowling, Joanne Kathleen, *Sviten om Harry Potter*, Bloomsbury, London 1997 – 2007.

Twain, Mark & Warner, Charles Dudley, *The gilded age: A tale of to-day by Mark Twain and Charles Dudley Warner.*, New York & London, 1873-1915.

Warner, Charles Dudley, *Being a Boy*, Boston, 1877.

Zetterström, Erik, *Två år i varje klass: En elak skolgosses minnen*, Åhlén & Åkerlund, Stockholm, 1923.

Zetterström, Erik, *Sigge Nilsson och jag: en elak skolgosse på nya upptåg*, Åhlén & Åkerlund, Stockholm, 1926.

Yonge, Charlotte. Mary, *The heir of Redclyffe: By the author of "The Two Guardians", "Henrietta's Wish", "The Kings of England" etc etc*, Appleton & Co 200 Broadway, New York, 1853.

Yonge, Charlotte Mary, *The daisy chain; or, aspirations: A family chronicle. By the author of "The heir of Redclyffe", "Heartsease" etc*, Appleton & Co 200 Broadway, New York, 1856.

Elektroniska källor

Alex Online, Författarlexikon (2010). *Mark Twain*

www.alex.se/alex, [Läst 2010-06-22]

Alex Online, Författarlexikon (2010). *Richmal Crompton*

www.alex.se/alex, [Läst 2010-06-22]

Literature Network (2010.) *Thomas Bailey Aldrich*

<http://www.online-literature.com/thomas-bailey-aldrich/>, [Läst 2010-08-27]